

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Освітня програма	62452 Облік і оподаткування
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	071 Облік і оподаткування

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

19.03.2025 р.

Справа № 0097/АС-25

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 07.1 "Управління та адміністрування" у складі:

Шалімова Наталія Станіславівна – головуючий,

Антонюк Олена Ростиславівна,

Антюшко Дмитро Петрович,

Бачо Роберт Йосипович,

Вагонова Олександра Григорівна,

Залуцька Христина Ярославівна,

Коваленко Юлія Михайлівна,

Кузьмак Олена Миколаївна,

Лаврененко Валентина Віталіївна,

Люта Ольга Василівна,

Рак Михайло Ігорович,

Фесенко Валерія Валеріївна,

за участі запрошених осіб:

Белінська Світлана Михайлівна – гарант ОП,

Назаренко Інна Миколаївна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	62452
Назва ОП	Облік і оподаткування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОНП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю “Облік і оподаткування”, затвердженого наказом МОН № 526 від 06.06.2022 року. В ОП у розділі «Придатність до працевлаштування» вказано аудитор. ОНП не може забезпечити цей професійний профіль, оскільки за ЗУ "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" для аудитора передбачена додаткова атестація.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт відсутній, не передбачено присвоєння професійної кваліфікації випускникам ОНП.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Для формулювання цілей та визначення результатів розробниками програми було враховано цілі ЗВО. Мета ОНП спец. “Облік і оподаткування” для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти враховує місію ЗВО у створенні середовища продуктивної взаємодії науки та освіти, визначеній у Стратегічному плані розвитку Чорноморського національного університету імені Петра Могили на період 2025 - 2029 рр.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Мета ОНП та програмні результати враховують потреби зацікавлених сторін, про що вказано у звіті ЕГ.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. ЗВО є єдиним у Миколаївській та Херсонській області, який забезпечує підготовку фахівців зі спеціальності “Облік і оподаткування” третього рівня вищої освіти. При проектуванні ОНП враховано досвід освітніх програм інших навчальних закладів.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОНП, що становить 60 кредитів ЄКТС, та ОК відповідає вимогам законодавства щодо навантаження і стандарту вищої освіти спеціальності 071 "Облік і оподаткування" для ІІІ (освітньо-наукового) рівня.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОНП в цілому має чітку структуру. ОК, що включені до ОП, пов'язані між собою та складають логічну взаємопов'язану систему, в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей і ПРН та сформувати компетентності, необхідні для розв'язання комплексних проблем у сфері обліку і оподаткування рівня підготовки доктора філософії. ОНП має структурний поділ ОК на обов'язкові, вибіркові, складові, передбачена науково-дослідна робота. У звіті ЕГ не було наведено достатньо доказів щодо РН 02, 05-07, 09 та СК 03, СК 04, СК 05 на рівні обов'язкових компонент по забезпеченню досягнення компетентностей та ПРН в частині аудиту та досить обмежено в частині контролю, що впливає на оцінку відповідності предметній області, самостійною окремою складовою якої є сфери аудиту та контролю. Вказаний недолік було відображено в проекті ГЕР. ЗВО у відповіді (письмово, так і під час засідання ГЕР) було надано поширене пояснення у щодо забезпечення ПРН в частині аудиту через вирішення практичних кейсів з аудиту та контролю в ОК "«Бухгалтерський облік: теорії, концепції і перспективи», ОК «Оподаткування: методологія, організація», ОК «Financial Reporting and Consulting», ОК «Методологія наукових досліджень в обліку і оподаткуванні». ГЕР було перевірено публікації здобувачів у фахових виданнях з питань контролю, аудиту, неаудиторських послуг в рамках закриття ПРН в частині аудиту. Голова ЕГ Назаренко І.М. під час засідання ГЕР підтвердила обговорення цих питань на фокус-групах та факти застосування практичних кейсів у ході реалізації вказаних ОК в частині аудиту та контролю. З врахуванням отриманих додаткових доказів ГЕР вважає досягнення компетентностей та ПРН в частині аудиту та контролю, залишаючи рекомендацію: при оновленні ОНП розглянути можливість включення в обов'язкові освітні компоненти, дисципліну, присвячену сферам аудиту та контролю, наприклад, перенести дисципліни "Аудит: теорія, методологія, організація" або "Контроль: теорія, методологія, практика" зі складу вибіркових у перелік обов'язкових, посилити розкриття питань аудиту та контролю на рівні робочих програм та методичного забезпечення.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП розроблено з орієнтацією на сучасні тенденції розвитку наукової думки в обліку та оподаткуванні. Має місце відповідність предметній області в частині обліку, оподаткування, аналізу для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Враховано в освітніх компонентах рекомендації МОН України щодо викладання іноземною мовою.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОНП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії через вибірковість дисциплін як із загального кошику, так і професійно-орієнтованих. ГЕР підтримує пропозицію ЕГ про забезпечення прозорого доступу до каталогів вибіркових дисциплін на сайті університету шляхом: створення окремого розділу з чіткою навігацією до каталогів; розміщенням детального опису кожного ОК, як це прописано в Положенні (<https://surl.li/skvxmxz>). ЕГ встановлено, що фактично базою практик є кафедра, що створює неузгодженість між даними самооцінювання та внутрішніми документами. Доцільно формалізувати процедуру проходження практики в інших ЗВО та документально закріпити механізм формування індивідуальної освітньої траєкторії в частині вибору бази практики.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Освітньо-науковою програмою та навчальним планом передбачено обов'язкову науково-педагогічну практику в обсязі 6 кредитів – ОК ЗП 05 «Науково-педагогічна практика» (2-й та 4-й сем.). Робоча програма ОК ПП 05 «Науково-педагогічна практика» потребує оновлення змісту.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОП забезпечує набуття соціальних навичок через форми і методи навчання, наукову роботу, що передбачають публічні виступи, взаємодію та комунікацію в групах в процесі навчання, участь у тематичних лекціях.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Програмні результати навчання можуть бути досягнуті ОНП. Співвідношення аудиторної та самостійної роботи становить 33% до 67%.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Підготовка здобувачів за дуальною освітою на ОНП не здійснюється, кафедра вбачає можливості її забезпечити у майбутньому. Практикоорієнтованість забезпечується.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ГЕР погоджується з ЕГ, що ОНП за змістом і наповненням в цілому сприяє досягненню окремих глобальних ЦСР до 2030 року, що в основному реалізується через включення тематики у робочі програми, участь у наукових заходах з тематики сталого розвитку. Член робочої групи А.М. Ужва захистила докторську дисертацію на тему «Сталий розвиток сільськогосподарського сектору економіки регіону та стратегія його реалізації», набуття здобувачами навичок і компетентностей сталого розвитку має місце під час викладання вибіркових дисциплін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Інформація щодо вступної кампанії оприлюднена у відкритому доступі на офіційному сайті у розділі «Вступники» (<https://surl.li/eerjzl>), окремо оприлюднено у розділі «Аспірантура» відповідно до Правил прийому ЗВО «Правила прийому до аспірантури та докторантури» (<https://surl.li/gaykbc>). Правила не містять дискримінаційних положень. Передбачено інформування на вебсторінці відділу аспірантури та докторантури (<https://surl.li/ytqbyj>), оприлюднено внутрішні нормативні акти ЗВО, які стосуються вступу та навчання за освітнім ступенем «доктор філософії». Правила прийому містять детальну інформацію про всі етапи та строки конкурсного відбору.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

ЕГ встановила, що у 2024 р. за рішенням приймальної комісії абітурієнти зараховувались тільки за результатами складання вступного іспиту зі спеціальності, програма якого розміщена у вільному доступі. Рекомендовано більш чітко враховувати особливості прийому на ОНП, зокрема резюме, список і копії наукових праць, мотиваційний лист. ЕГ було встановлено, що висвітлена ЧНУ ім. П. Могили програма вступного іспиту практично значною мірою відповідає Програмі вступного іспиту до аспірантури ВНУ ім. Л. Українки (<https://surl.li/orzqla>). ЕГ встановила, що оприлюднена ЧНУ ім. П. Могили програма вступного випробування не містить інформації щодо методів та критеріїв оцінювання. ГЕР врахувало відповіді ЗВО, наведені докази про співпрацю з ВНУ ім. Л. Українки та врахування їх досвіду, відповідь ЗВО щодо критеріїв оцінювання. ГЕР звертає увагу на необхідність своєчасного нормотворення у ЗВО з питань прийому на навчання за ОНП.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

На ОНП визначені зрозумілі правила визнання результатів навчання, зокрема під час академічної мобільності, є належне інформування. Для здобувачів організована академічна мобільність он-лайн у дистанційному форматі – прослуховування курсу «Academic writing» від Nord University (Бодє, Норвегія), через неможливість перетину кордону

аспірантами чоловічої статі. Відповідно до ВСО, «результати проходження курсу за запитом здобувачів будуть зараховані в ОК «Методологія наукових досліджень в обліку і оподаткуванні», ОК «Науково-педагогічна практика» відповідно до регламентованих ЗВО правил. Реальність участі у програмі академічної мобільності у дистанційному форматі та поінформованість про можливість визнання її результатів було підтверджено здобувачами освіти.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

У ЗВО визначена процедура визнання результатів навчання отриманих у неформальній та/або інформальній освіті шляхом затвердження та оприлюднення відповідного Положення, який практично реалізовується на ОНП. Здобувачі обізнані з можливостями неформальної освіти, є небагаточисельні приклади реалізації. ГЕР погоджується з ЕГ про потребу вдосконалити робочі програми ОК в частині можливості визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, зокрема щодо передбачених документами ЗВО обсягів визнання, критеріїв оцінювання та курсів, тренінгів або інших заходів, за якими можуть зараховуватись результати в межах ОК.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Основні форми та методи навчання визначені у Положенні про організацію освітнього процесу здобувачів III рівня вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) у Чорноморському національному університеті імені Петра Могили (<https://surl.li/qxntlp>). Вказаний документ відповідає передбаченим нормам і принципам академічної свободи, передбачена можливість вибору методів та технічних засобів навчання. В цілому форми та методи навчання забезпечують досягнення мети та ПРН ОНП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Учасники освітнього процесу обізнані з порядком та критеріями оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. ГЕР вказує на необхідність вдосконалити силабуси в частині рекомендації закордонних ресурсів. Під час викладання використовується бухгалтерське програмне забезпечення («Master:Бухгалтерія», «М.Е.Дос», «Електронний кабінет платника податку» та ін.).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

При реалізації ОП забезпечується поєднання навчання і досліджень.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

НПП оновлюють змістове наповнення освітніх компонент з врахуванням сучасних практик та наукових досягнень.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ОНП забезпечує зв'язок навчання, викладання та наукових досліджень із інтернаціоналізацією діяльності закладу ЗВО. ГЕР погоджується з ЕГ про недостатність публікацій НПП у виданнях, що індексуються у науково-метричних базах Web of Science та у Scopus. У ЗВО розроблена Стратегія інтернаціоналізації ЧНУ імені Петра Могили на 2024 – 2029 рр. (Petro Mohyla Black Sea National University – International Strategy 2024- 2029). Інтернаціоналізація діяльності ЗВО здійснюється через: укладання договорів про співробітництво з університетами Європи (Польща, Молдова та ін.), підготовку, подачу грантових заявок, проходження міжнародних стажувань НПП, участі у міжнародних проєктах (<https://surl.li/qbutnn>). Здобувачі ОНП залучалися до Business Game, яка проводилася СІМА.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форма контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за ОНП є чіткими й зрозумілими, застосовується рейтингова система балів за різнобічну навчально-наукову діяльність здобувачів вищої освіти третього рівня в процесі навчання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форми атестації здобувачів вищої освіти (публічний захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії) відповідають вимогам затвердженого стандарту ВО.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів, що визначені в Положенні про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є загальнодоступним. Погодження з ЕГ.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Є чітка та зрозуміла політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, які регламентовано внутрішніми нормативними документами.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Належна академічна та професійна кваліфікація НПП забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура конкурсного добору врегульована внутрішніми документами, здійснюється на конкурсній основі, враховуються професійні досягнення викладача.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Погодження з ЕГ.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Кафедра залучає роботодавців за профілем ОНП реалізації освітнього процесу.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

У ЗВО на ОНП наявні необхідні фінансові, потужна та розвинена матеріально-технічна база та ресурси.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

При реалізації ОНП забезпечується доступ викладачів та здобувачів до інформаційних ресурсів університету та інфраструктури на безоплатній основі. Здобувачі ОНП мають доступ до спеціалізованих ресурсів. Позитивно оцінюється практика використання в процесі навчання здобувачів різного ліцензійного програмного забезпечення.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище у ЗВО є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси. У ЗВО наявна спеціальна інфраструктура, надається за потребою, психологічна допомога.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Науково-педагогічними працівниками ОНП, деканатом, куратором надається достатня організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачам.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В університеті створено належні умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами. На ОНП немає здобувачів з особливими освітніми потребами.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Погодження з ЕГ.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ЧНУ імені Петра Могили на етапі роботи ЕГ на сайті університету було розміщено застарілий проєкт ОНП 2021 року замість актуального, що обмежує можливості прилюдного обговорення. У відповіді ЗВО пояснено це як технічну помилку і наразі є проєкт ОНП за 2024 рік. ГЕР погоджується, що в Рекомендаціях щодо порядку створення та перегляду освітньої програми чітко не вказані терміни оприлюднення проєктів ОНП для обговорення, терміни перегляду та затвердження ОНП, чіткий механізм врахування пропозицій стейкхолдерів та встановлення зворотного зв'язку з ними. Оприлюднена на сайті ЧНУ ім. П. Могили програма вступного випробування не містить інформації про критерії оцінювання, структуру оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників. Щодо перегляду ОНП, то здійснювався систематичний перегляд ОНП у випадках зміни Стандарту вищої освіти, за пропозицією гаранта та учасників групи забезпечення, були враховані рекомендації представників роботодавців. ГЕР встановила, що розміщено проєкт ОНП за 2024 р., а посилання на проєкти ОНП інших років були надані під час перевірки ЕГ. Проєкти ОНП за інші роки є на диску, запит на доступ до якого члени ГЕР надсилали в ході роботи зі справою. Перевірка вказаних посилань у звіті ЕГ вказує, що на сайті є затверджені ОНП. Розміщення проєкту за 2024 рік в розділі навчально-методичного забезпечення на сайті ЗВО робить важко доступним/неможливим знаходження проєкту зацікавленими сторонами для відкритого обговорення, що потребує покращення функціоналу сайту ЗВО.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Погодження з ЕГ.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОНП і інших процедур забезпечення її якості. Також роботодавці як запрошені особи долучаються до рецензування ОНП.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В ЧНУ імені Петра Могили створено «Навчально-методичний кабінет соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню» (<https://surl.li/wzfbpk>), асоціацію випускників ЧНУ імені Петра Могили (<https://surl.li/bmwvhc>). Випускників за ОНП «Облік і оподаткування» немає.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності забезпечує в цілому реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та реалізації ОНП, а також вдосконалюється. Разом з тим, система виявилася нездатною запобігти недоліку по критерію 3 в частині некоректного подання правил вступу, а також недоліку по критерію 2 в частині проєктування ОНП, закриття предметної області в частині аудиту і досягнення ПРН, СК, які стосуються аудиту. ЕГ встановила ознаки несистематичного анкетування здобувачів доктора філософії, оскільки на сайті у відкритому доступі представлені лише результати за 2024/2025 навчальний рік (<https://surl.li/rhlnfv>). ГЕР встановила, що в звіті з опитування здобувачів третього рівня освіти не вказана чисельність опитаних, що не дає змоги встановити репрезентативність результатів, а також встановити оцінку якості викладання саме на ОНП «Облік і оподаткування» (Rezultati-opituvannya-v-2024-rotsi-aspirantiv-2-ta-3-kurs-PhD.pdf). У відповіді на проєкт ГЕР ЗВО вказало чисельність опитаних, що з врахуванням чисельності здобувачів різних років навчання ОНП дозволяє прийняти результати опитування, як репрезентативні.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОНП є первинною.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті ЧНУ імені Петра Могили формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за ОНП. Університет проводить заходи щодо покращення ОНП відповідно до рекомендацій стейкхолдерів. Позитивною практикою є створення Ради роботодавців факультету економічних наук. В ЗВО створено дорадчий орган – Раду із забезпечення якості вищої освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

При реалізації ОНП у ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Має місце практика оприлюднення проєкту ОНП на офіційному веб-сайті з врахуванням зауважень ГЕР, висловлених вище в контексті оприлюднення.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЕГ встановила, що на вебсайті ЧНУ ім. П. Могили забезпечено відкритий доступ до інформації, що стосується здійснення освітнього процесу. ГЕР підтримує пропозиції з покращення функціоналу сайту ЗВО, інформація на якому не достатньо структурована.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у ЗВО за спеціальністю 071.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

ЕГ підтвердила можливість самостійно обирати тему наукового дослідження та наукового керівника за встановленням відповідності його публікацій до напряму дослідження. Переважна більшість тем дисертаційних робіт здобувачів третього рівня за даною ОНП відповідають до наукових інтересів керівників (за наявними науковими працями). ЕГ встановила незадовільний стан представлення інформації про наукову активність науково-педагогічних працівників кафедри обліку і аудиту ЧНУ ім. Петра Могили на веб-сайті закладу через неактивні, помилкові або відсутні профілі Google Scholar, що ускладнює верифікацію їх публікаційної активності та наукового доробку.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

За науковим потенціалом кафедра може утворити разову спеціалізовану раду, залучити експертів та опонентів. ЗВО має технічні можливості для проведенні захистів в очному та дистанційному режимі, конференц-зали адміністративного корпусу оснащені мультимедійним обладнанням, камерами, мікрофонами та безперебійними джерелами енергії.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів,

майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

ЧНУ ім. П. Могили забезпечує можливості для виконання наукових досліджень.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проектах тощо

ЧНУ ім. П. Могили забезпечує можливості для залучення здобувачів III рівня до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю. ГЕР зазначає про недостатню залученість здобувачів до публікацій наукових праць в міжнародних виданнях та журналах, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science, здобувачі не мають публікацій у зарубіжних виданнях, рецензованих журналах.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проектах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

ГЕР погоджується з ЕГ про потребу активізації участі у дослідницьких проектах.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

ЗВО використовує різні методи запобігання порушень академічної доброчесності.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Внести зміни/уточнення у ОНП розділ "Придатність до працевлаштування" в частині професійних профілів, які може забезпечити ОНП. Враховуючи перспективні плани розвитку ОНП в контексті інтернаціоналізації, а також діяльності кафедри обліку і аудиту доцільно для наступного перегляду, рецензування освітньої програми залучати представників академічної спільноти іноземних ЗВО з якими співпрацює ЧНУ імені Петра Могили.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Розширити місця баз практик. Доцільно формалізувати процедуру проходження практики в інших ЗВО та документально закріпити механізм формування індивідуальної освітньої траєкторії в частині вибору бази практики, оскільки на ОНП наразі база практики - кафедра. Перенести ОК "Аудит" з вибіркових в блок обов'язкових ОК.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендовано при вступі враховувати мотиваційні листи, наукові праці вступників. При розробці програми фахового іспиту враховувати вимоги нормативних документів та особливості програми. Удосконалити Положення про академічну мобільність, яке буде встановлювати порядок організації програм академічної мобільності та визнання їх результатів для учасників освітнього процесу на території України чи поза її межами. Розширити застосування неформальної освіти на ОНП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Вдосконалити робочі програми посиланнями на закордонні ресурси. Розробити повноцінне навчально-методичне забезпечення для вибіркових дисциплін. Рекомендується посилити активність та збільшити кількість спроб участі у міжнародних грантових проектах та залучення інвестицій у науково-освітній процес кафедр та університету.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Деталізувати методику оцінювання публічного захисту звіту з науково-педагогічної практики. Відкоригувати норми Положення про організацію освітнього процесу здобувачів III рівня вищої освіти ступеня доктора філософії у ЧНУ ім. Петра Могили в частині деталізації, що атестація (захист дисертації) має відбутися протягом строку навчання в аспірантурі.

Критерій 6. Людські ресурси

Проводити регулярний аудит відповідності публікацій викладачів змісту дисциплін. Збільшити публікаційну активність у тому числі у виданнях, що входять у баз Scopus та Web of Science.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Покращити спеціалізоване ліцензійне програмне забезпечення з обліку та оподаткування для реалізації ОНП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Проводити опитування якості викладання на ОНП за всіма освітніми компонентами ОНП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Технічно вдосконалити інтерфейс сайту для більш зручної систематизації матеріалів по ОНП. Автоматизувати процес збирання пропозицій та/або зауважень щодо проєкту ОНП на сайті. Пропозиції стейкхолдерів доцільно подавати з паралельним інформуванням про терміни та способи їх врахування для демонстрації рівня взаємодії робочої групи з заінтересованими сторонами.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Активізація участі у поданні заявок та участі у наукових проєктах.

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	_ГЕР 07.1._ ID 12878.pdf	DetXcuc9pwF1Zq9DoPOxpF3I6EcNc6IR7u/FvB+YV Oo=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШАЛІМОВА НАТАЛІЯ СТАНІСЛАВІВНА